

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/206/2019
Identifikačné číslo spisu: 4115217310
Dátum vydania rozhodnutia: 24.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Lalič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4115217310.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne V. S. Y., bývajúcej v I., J. XXA, zastúpenej JUDr. Evou Hlaváčovou, advokátkou v Nitre, Farská 12, proti žalovanému R. B. Z., bývajúcemu v I., Š. XXX/XX, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12 C 304/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 26. marca 2019 sp. zn. 12 Co 61/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra rozsudkom z 5. júna 2017 č. k. 12 C 304/2015-220 uložil žalovanému povinnosť ospravedlniť sa žalobkyni za výroky a vyjadrenia prednesené v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností (žalobkyne a žalovaného) k maloletému dieťaťu vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 11 P 196/2014, ktorých presné znenie uviedol vo výroku svojho rozsudku, žalobu v časti o určenie, že uvedené výroky sú nepravdivé a účelové a o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy zamietol a rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Konštatoval, že predmetné výroky žalovaného obsiahnuté v jeho podaniach adresovaných súdu a kolíznemu opatrovníkovi, ktorých existencia medzi stranami nebola sporná, sú podľa jeho názoru neprimerané čo do obsahu a formy, svojou intenzitou prekračujú medze oprávnenej kritiky, vecnosti a slušnosti a majú znaky ohovárania, zahanbenia žalobkyne, urážky a škandalizácie jej osoby, čím naplňajú skutkovú podstatu neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne a sú objektívne spôsobilé prívodiť jej ujmu na osobnostných právach (§ 11 a § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka), a preto žalobu v časti týkajúcej sa ospravedlnenia vyhodnotil ako dôvodnú. Žalobu v časti o náhradu nemajetkovej ujmy zamietol, pretože v konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver, že konaním žalovaného bola v značnej miere dôstojnosť žalobkyne a jej vážnosť, tak ako to predpokladá ustanovenie § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

2. Krajský súd v Nitre na odvolanie žalobkyne a žalovaného rozsudkom z 26. marca 2019 sp. zn. 12 Co

61/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcom výroku o uložení povinnosti ospravedlniť sa zmenil tak, že žalobu zamietol, v jeho zamietajúcom výroku o povinnosti zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy potvrdil ako vecne správny a žalovanému priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v plnom rozsahu. Vo vzťahu k uloženej povinnosti ospravedlniť sa uviedol, že súd prvej inštancie zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávny právny záver o tom, že žalovaný neoprávnene zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobkyne. V prípade vyjadrení účastníkov konania pred súdom platí všeobecná zásada, že výpoveď či stanovisko účastníka (svedka a pod.) v súdnom konaní (či už občianskoprávnom alebo trestnom) je posudzovaná ako výkon stanovenej povinnosti, resp. práva, a je tak krytá touto zákonnou licenciou; pokiaľ pri nej príde k zásahu do osobnostných práv inej fyzickej osoby, nemôže byť hodnotená ako zásah neoprávnený, s výnimkou prípadov, kedy sa ten, kto výpoveď pred súdom urobil, dopustí excesu. Žalovaný v predmetných podaniach vyjadroval svoj názor a hodnotiaci úsudok na žalobkyňu ako matku ich spoločného dieťaťa v rámci konania, v ktorom sa preberali vzájomné citlivé rodinné vzťahy vo vzťahu k maloletému dieťaťu, a to v snahe presvedčiť súd o svojej pravde a podať súdu vysvetlenie, ako on matku dieťaťa a situáciu o predmete konania vidí. Takéto rodinnoprávne súdne konania sú bežne poznačené vzájomnými negatívnymi emóciami a emotívnym správaním rodičov spojeným s používaním nepravdivých či expresívnych výrazov, súdy však k nim musia pristupovať v súlade so zákonom a vyhodnocovať ich objektívne na základe všetkých vykonaných dôkazov, pričom pre rozhodnutie súdu podstatnými by mali byť len vecné tvrdenia. Vyjadrenia žalobcu bolo preto potrebné posudzovať v tomto kontexte, t. j. ako názor a hodnotiaci úsudok protistrany, ktorý v súdnom konaní prezentuje, a preto ich vo všeobecnosti nemožno kvalifikovať ako vybočenie z rámca výpovede resp. stanoviska účastníka so všetkými z toho plynúcimi dôsledkami, a to aj v prípade, že obsahujú expresívne výrazy, s ktorými sa druhá strana nestotožní. Obsah písomných vyjadrení žalovaného síce miestami obsahoval aj expresívnejšie výrazy a tvrdenia, ktoré sa mohli žalobkyne dotknúť, avšak tieto vyjadrenia ako celok nevybočovali z bežnej komunikácie účastníka so súdom (t. j. nemožno ich považovať za exces) ani nemali žiadnu publicitu (s výnimkou konajúceho súdu a kolízneho opatrovníka, ktorý taktiež bol účastníkom predmetného súdneho konania), preto uloženie povinnosti ospravedlnenia nebolo dôvodné. Napokon, ani z podaní žalobkyne nevyplýva, ktoré konkrétne tvrdenia, výroky, vety či slová - obsérne uvedené v spojení s ostatnými menej expresívnymi výrazmi v rámci celých odsekov - mali vo vzťahu k nej urážlivý charakter a mali spôsobiť daný zásah v intenzite, akú predpokladá § 11 a § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd tak nemohol posúdiť a vyhodnotiť ich prípadný exces, pretože sa strácali v inak primeranom texte vyjadrení, a preto takto formulovanému žalobnému petitu nebolo možné vyhovieť, a teda žalobu v uvedenej časti aj z tohto dôvodu bolo potrebné zamietnuť.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktorého prípustnosť a opodstatnenosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. Namietala, že nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, pretože odvolací súd svoje zmeňujúce rozhodnutie založil na iných, zásadne odlišných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, pričom jej neumožnil vyjadriť sa k týmto jeho odlišným právnym záverom, a preto pokladá jeho rozhodnutie za prekvapivé. Ďalej namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pri ktorom sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pretože postavil údajné právo jedného účastníka konania povedať a napísať čokoľvek nad právo druhého účastníka brániť sa voči takýmto výrokom, ktoré v žiadnom prípade nemôžu byť považované len za názor jednotlivca alebo oprávnenú kritiku. Uviedla, že predmetné tvrdenia žalovaného sú nielen nepravdivé, ale sú obvineniami, ktoré vedú ku kriminalizácii jej osoby a k hrozbe nedôvodného trestného stíhania alebo disciplinárneho konania. Navyše, ani nesúviseli s úpravou rodičovských práv a povinností k maloletému (čiže predmetom súdneho konania, v ktorom boli prednesené), ale ich cieľom bolo žalobkyňu uraziť a znevážiť ju ako osobu advokáta v očiach súdu a príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, s ktorými pravidelne prichádza do styku. Z toho vyplýva, že zjavne vybočujú z medzí nevyhnutných na dosiahnutie sledovaného cieľa a svojou intenzitou neoprávnene zasahujú do jej práva na ochranu osobnosti, preto rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré je len výsledkom subjektívneho pohľadu konajúceho súdu na vec, považuje za neobjektívne, formalistické a nespravodlivé. K uvedenému dodala, že si uvedomuje, že uvádzanie urážlivých výrokov v rámci súdneho konania je špecifickou situáciou, avšak najvyšší súd sa „v jednom zo svojich rozhodnutí vyjadril, že za

určitých okolností je možné považovať za zásah do práv na ochranu osobnosti prednes výroku aj v rámci súdneho konania, s čím sa odvolací súd nevysporiadal“. Napokon odvolaciu súdu vytkla, že sa nemôže stotožniť s názorom, že petit jej žaloby je veľmi obsiahly; vytrhnutím niektorých slov alebo viet by sa narušil celkový zmysel urážlivých výrokov a ich interpretácia by mohla znížiť ich význam pre celkové posúdenie. Pokiaľ išlo o náhradu nemajetkovej ujmy, ak sa súdu prvej inštancie zdala vysoká, mohol jej priznať aspoň symbolicky 1,- euro. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za vecne správne a dovolacie námietky žalobkyne za neopodstatnené. Navrhol, aby dovolací súd jej dovolaniu nevyhovel.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) preskúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne treba ako procesne neprípustné odmietnuť (§ 447 písm. c/ a f/ C.s.p.).

6.1. Žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6.2. V danom prípade žalobkyňa namieta, že nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu bolo porušené jej právo na spravodlivý proces tým, že odvolací súd svoje zmeňujúce rozhodnutie založil na iných, zásadne odlišných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, pričom jej neumožnil vyjadriť sa k týmto jeho odlišným právnym záverom, a preto pokladá jeho rozhodnutie za prekvapivé.

7.1. Podľa § 382 C.s.p. ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

7.2. Citované ustanovenie je odrazom princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ktorý tvorí súčasť princípu právnej istoty a práva na spravodlivý proces. Jeho účelom je zabrániť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí odvolacími súdmi, t. j. „prekvapeniu“ účastníkov konania v prípade možného iného právneho posúdenia veci odvolacím súdom bez toho, aby im bolo umožnené vyjadriť sa k použitiu iného ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce (I. ÚS 736/2016). Predvídateľnosť súdnych rozhodnutí sa prejavuje v tom, že odvolací súd v prípade meritórneho rozhodnutia o odvolaní ešte pred vyhlásením rozhodnutia oboznámi sporové strany so svojím v konaní ešte nevysloveným právnym názorom, ktorý je odlišný od právneho názoru uvedeného v rozhodnutí súdu prvej inštancie, a vytvorí stranám priestor, aby mohli k tomuto právnemu názoru zaujať stanovisko.

7.3. Aplikácia ustanovenia § 382 C.s.p. odvolacím súdom však prichádza do úvahy výlučne za splnenia dvoch kumulatívnych podmienok, a to 1/ ak žalobou uplatnený procesný nárok treba posúdiť podľa celkom iného („nového“) právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ale iného jeho ustanovenia (iného paragrafu alebo iného jeho odseku), a 2/ ak toto iné zákonné ustanovenie je rozhodujúce pre meritórne rozhodnutie, t. j. že má byť právnym základom, pod ktorý treba subsumovať skutkový stav zistený súdom prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) alebo po doplnení dokazovania odvolacím súdom (§ 384 C.s.p.).

7.4. Ak nie je splnená čo i len jedna z vyššie uvedených podmienok, odvolací súd nemá povinnosť postupovať v zmysle § 382 C.s.p., z čoho potom vyplýva, že jeho rozhodnutie nemožno považovať za prekvapivé a takýto jeho postup nemôže viesť k vade zmätočnosti a založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. (porov. 3 Obdo 1/2019).

8. Dovolací súd po preskúmaní prejednávanej veci dospel k záveru, že v danom prípade odvolací súd

nebol povinný postupovať podľa § 382 C.s.p. a vyzývať strany na vyjadrenie k možnému použitiu iného ustanovenia právneho predpisu, tak ako v dovolaní namieta žalobkyňa, pretože odvolací súd žalobou uplatnený procesný nárok právne neposúdil podľa takého ustanovenia právneho predpisu, ktoré by pri doterajšom rozhodovaní vo veci nebolo použité. Súdny oboch nižších inštancií na prejednávajúcu vec aplikovali ustanovenie § 13 ods. 1 v spojení s § 11 Občianskeho zákonníka. Právne posúdenie žalobkyňou uplatneného nároku spočívalo v posúdení, či výroky prednesené žalovaným v inom súdnom konaní naplnili alebo nenaplnili skutkovú podstatu neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobkyne v zmysle uvedených ustanovení Občianskeho zákonníka. Z toho vyplýva, že odvolací súd v danom prípade nepoužil žiadne „nové“ ustanovenie právneho predpisu, ktoré by doteraz nebolo v konaní použité, resp. ku ktorému by strany nemali možnosť v doterajšom priebehu konania zaujať svoje stanovisko. A napokon ani dovolateľka netvrdila, že by v merite veci bolo odvolacím súdom aplikované iné ustanovenie, než aké už bolo aplikované súdom prvej inštancie.

9.1. Za prekvapivé rozhodnutie nemožno považovať také rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré je založené na aplikácii toho istého zákonného ustanovenia, ktoré aplikoval súd prvej inštancie (v danom prípade § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka), avšak s tým rozdielom, že odvolací súd zo správne zisteného skutkového stavu dospeje k opačnému právnenému záveru, t. j. že rozsudok súdu prvej inštancie zmení tak, že buď žalobe vyhovie (ak bola súdom prvej inštancie zamietnutá), alebo ju zamietne (ak jej súd prvej inštancie vyhovel). V takomto prípade pre postup v zmysle § 382 C.s.p. chýba nielen splnenie predpokladu aplikácie „nového“ ustanovenia právneho predpisu odvolacím súdom (t. j. ustanovenia, ktoré by bolo prvýkrát v priebehu súdneho sporu použité až v meritórnom rozhodnutí odvolacieho súdu), ale aj „nového“ právneho názoru, ku ktorému by strany doteraz nemali možnosť zaujať svoje stanovisko. Civilné sporové konanie je kontradiktórnym konaním, v ktorom žalobca tvrdí a preukazuje dôvodnosť podanej žaloby a žalovaný jej dôvodnosť popiera a vyvracia. To znamená, že obidve sporové strany poznali obidve možné alternatívy riešenia ich sporu (t. j. že k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka buď došlo, alebo nedošlo) a mali možnosť argumentovať nielen vo svoj prospech, ale aj zaujať stanovisko, prečo argumenty protistrany považujú za neopodstatnené a nespôsobilé privedieť protistrane úspech v spore.

9.2. Tak tomu bolo aj v prejednávanej veci, kedy žalobkyňa mala v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní dostatočný priestor (možnosť) jednak pre to, aby poprela a vyvrátila protiargumentáciu žalovaného, ktorý sa bránil tým, že obsahom jeho výrokov nemohlo dôjsť k porušeniu ochrany osobnostných práv žalobkyne a viackrát (okrem iného aj v odvolaní) uviedol, že predmetné výroky predniesol ako účastník v rámci súdneho konania a boli „súčasťou [jeho] nutnej obrany pred súdom, nie zákerného útoku“, a jednak pre to, aby po tom, ako jej bolo odvolanie žalovaného doručené, argumentovala v prospech vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, teda že predmetné výroky žalovaného aj napriek tomu, že boli prednesené v rámci súdneho konania, naplňajú skutkovú podstatu neoprávneného zásahu do jej osobnostných práv, a preto nie je dôvod, aby odvolací súd vec posúdil opačne. Pokiaľ odvolací súd na základe súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu (§ 383 C.s.p.) vyhodnotil, že predmetné výroky žalovaného v nadväznosti na okolnosti, za ktorých boli prednesené, nemôžu byť považované za neoprávnené, a preto sa z dvoch možných alternatív riešenia (právneho posúdenia) rozhodovaného sporu priklonil k právnenému názoru prezentovanému žalovaným, teda že predmetné výroky nenaplnia skutkovú podstatu neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto treba žalobu zamietnuť, nemožno tento právny záver vnímať ako „nový“, „prekvapivý“ (t. j. založený na inom ustanovení právneho predpisu - inom právnom dôvode, príp. na skutočnostiach, ktoré sa dovtedy nejavili ako významné), ktorý by v doterajšom konaní nebol vyslovený (odprezentovaný) a ku ktorému by žalobkyňa nemala možnosť zaujať svoje stanovisko.

10. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že žalobkyňa neopodstatnene vytyka, že odvolací súd svojím nesprávnym procesným postupom porušil jej právo na spravodlivý proces tým, že nepostupoval v zmysle § 382 C.s.p. a v dôsledku toho je jeho rozhodnutie zaťažené vadou prekvapivosti. Preto prípustnosť dovolania žalobkyne z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. nemožno vyvodiť.

11.1. Žalobkyňa prípustnosť svojho dovolania vyvodzovala tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/

C.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

11.2. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

11.3. Ak dovolateľ odôvodňuje prípustnosť svojho dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (R 83/2018).

12. V prejednávanej veci žalobkyňa pri vymedzení dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. nepostupovala. Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z uvedeného ustanovenia, predpokladá sa, že dovolaciemu súdu predostrie takú právnu argumentáciu, ktorá „presvedčí“ dovolací súd, že odvolací súd sa pri riešení pre vec rozhodujúcej právnej otázky skutočne odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, že jeho rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci a na odstránenie tejto vady sa vyžaduje meritórny zásah dovolacieho súdu. Žalobkyňa však v dovolaní zákonom ustanoveným spôsobom nezadefinovala, nekonkretizovala právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ani dostatočne nešpecifikovala konkrétnymi judikátmi, stanoviskami či rozhodnutiami ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (porov. R 71/2018), od ktorej sa mal podľa jej názoru odvolací súd pri svojom rozhodnutí odkloniť, ale iba opätovne zopakovala vlastný pohľad na skutkový a právny stav veci. Pokiaľ žalobkyňa aj tvrdí, že „najvyšší súd SR sa v jednom zo svojich rozhodnutí už vyjadril, že za určitých špecifických okolností je možné považovať zásah do práv na ochranu osobnosti prednesenie aj v rámci súdneho konania, s čím sa odvolací súd taktiež nevysporiadal“, avšak jednak bez akejkoľvek bližšej konkretizácie, v čom sa odvolací súd pri právnom posúdení veci od tohto žalobkyňou mysleného rozhodnutia najvyššieho súdu odklonil a s čím konkrétne sa „nevysporiadal“ (t. j. v čom v nadväznosti na toto rozhodnutie najvyššieho súdu je rozsudok odvolacieho súdu nesprávny a v čom táto nesprávnosť spočíva), a jednak bez akejkoľvek bližšej konkretizácie tohto „jedného“ rozhodnutia najvyššieho súdu spisovou značkou či iným identifikátorom, z ktorého by sa dalo bez pochyb zistiť, ktoré konkrétne rozhodnutie najvyššieho súdu má žalobkyňa na mysli, nemožno takéto jej tvrdenie považovať za postačujúce pre riadne zistenie prípustnosti dovolania, či následné vykonanie meritórneho dovolacieho prieskumu. Z takejto neúplnej argumentácie dovolací súd totiž nemá možnosť relevantne posúdiť, či rozhodnutím odvolacieho súdu pri riešení pre vec rozhodujúcej právnej otázky došlo alebo nedošlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorú (t. j. právnu otázku aj ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu) je dovolateľ povinný vo svojom dovolaní zadefinovať a špecifikovať (porov. R 83/2018), a v nadväznosti na to vyhodnotiť, či prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. vyvodzuje opodstatnene alebo nie. Nedostatok tejto náležitosti dovolania Civilný sporový poriadok považuje za dôvod pre jeho odmietnutie v zmysle § 447 písm. f/ C.s.p.

13. Dovolací súd je v súlade s dispozičnou zásadou viazaný uplatnenými dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.), včítane ich obsahového i rozsahového vymedzenia, a z iných, než dovolateľom uplatnených dôvodov, napadnuté rozhodnutie preskúmať nemôže. Dovolací súd preto nemohol svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktorú právnu otázku eventuálne mala žalobkyňa na mysli a ktorej správnosť alebo nesprávnosť by mala byť podrobená dovolaciemu prieskumu. Za týchto okolností dovolací súd nemohol pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie či odvolací súd, pretože v takom prípade by totiž uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen účelu ustanovenia § 421 ods. 1 v spojení s § 432 ods. 1 a 2 C.s.p., ale aj princípu rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania,

keďže rozhodnutie dovolacieho súdu by bolo založené na iných skutočnostiach, ako boli tvrdené dovolateľkou a ku ktorým mal možnosť vyjadriť sa žalovaný ako protistrana vo svojom vyjadrení k dovolaniu.

14. V tejto súvislosti je ešte potrebné dodať, že rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky nepredstavujú rozhodovacia prax slovenského dovolacieho súdu, a preto nemôžu byť relevantné pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. (porov. R 71/2018). Zároveň je potrebné dodať aj to, že tieto rozhodnutia - sp. zn. 28 Cdo 1410/2002, 28 Cdo 2099/2002, 30 Cdo 1941/2007 a 30 Cdo 5161/2008, nie sú na daný prípad dostatočne prilehavé a aplikovateľné predovšetkým pre značnú odlišnosť rozhodných skutkových okolností, pretože ani v jednom z prípadov v nich riešených nešlo o situáciu, kedy by sporné výroky boli prednesené v rámci výpovede alebo vyjadrenia účastníka v konaní pred súdom, čo treba v zásade vnímať ako výkon stanovenej povinnosti, resp. práva, a teda ako okolnosť vylučujúcu neoprávnenosť (protiprávnosť) zásahu do osobnostných práv (porov. stanovisko Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. Cpjn 13/2007, a tiež body 11 až 14 rozsudku odvolacieho súdu, ktorých podstatný obsah dovolací súd zhrnul v bode 2 tohto rozhodnutia).

15. Konkludujúc uvedené, žalobkyňou namietaný dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia teda nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C.s.p., ale spočíva len v uvádzaní všeobecných nesprávností a polemík s rozhodnutím, pričom - ako už z konštantnej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva - sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/, b/ alebo c/ C.s.p.

16. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd odmietol dovolanie žalobkyne v časti namietajúcej vadu zmätočnosti (§ 420 písm. f/ C.s.p.) ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, podľa § 447 písm. c/ C.s.p. a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.) ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. f/ C.s.p.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.